

Budući da su bačve na odredište stigle oštećene, primalac tuži broдача za naknadu štete. Brodar se brani višom silom i navodi da je odnosne prigode duhao južni vjetar jačine 8 Beauforta, a da je on poduzeo sve normalne mjere za osiguranje bačeva. Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, a drugostepeni je potvrdio prvostepenu presudu.

Iz obrazloženja drugostepenog suda:

Ne može se prihvatiti stajalište žalbe da se južni vjetar od 8 Beauforta na našoj obali ne može smatrati višom silom. Iako je u odnosno vrijeme redovna pojava na našoj obali južni vjetar, ipak se ne može uzeti da južni vjetar od 8 Beauforta ne stvara takove valove da oni za brodove obalne plovidbe, veličine kao što je brod "Pelješac", ne predstavljaju višu silu. Po nahodjenju ovoga suda u krajevima naše obale južni vjetar od 8 Beauforta ima se smatrati vjetrom izvanredne snage, koji predstavlja događaj više sile, koja ispričava broдача u smislu čl.54 Zakona o odgovornosti za nastalu štetu ne robi koju prevozi, ukoliko se ne dokaže da brodar u pogledu osiguranja tereta za plovidbu po nevremenu nije poduzeo potrebne mjere. Kako se iz izvotka brodskog dnevnika vidi da je brodar u Malom Lošinj u poduzeo potrebne mjere, ima se smatrati da je brodar u predmetnom slučaju postupao dužnom pažnjom urednog broдача, pa prema tome nije odgovoran za nastalu štetu.

U toku spora, a ni u žalbi, tužitelj nije dokazao da je šteta posljedica propuštanja dužne pažnje broдерove, pa je stoga valjalo presuditi kao u dispozitivu ove presude.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 23.IV 1964.

Vijeće: Gabro Badovinac, Ratko Zlodre, dr Branko Jakaša

Prijevoz stvari morem - Vozarina - Prodaja tereta za naplatu vozarine - Ako brodar ne proda teret na javnoj dražbi ili prema običajima zemlje gdje se vrši prodaja, nema prava na naplatu od naručitelja nenamirenog dijela vozarine

Stranke su sklopile ugovor o prijevozu bačeva. Na odredištu je brodar bačve uskladištio u javna skladišta, jer se nije javio primatelj. Budući da mu ni vozarina nije bila plaćena, a da bi izbjegao velike troškove uskladištenja, bačve je prodao u slobodnoj pogodbi. Medjutim kako prodajom nije postigao iznos pune vozarine, traži od naručitelja da mu nadoknadi nenamireni dio. Prvostepeni sud je udovoljio

tužbenom zahtjevu. Drugostepeni sud je preinačio prvostepenu presudu i brodar odbio s tužbenim zahtjevom. Obrazloženje stajališta drugostepenog suda je sljedeće:

Rješavajući spor prvostepeni sud je propustio ocijeniti pitanje da li je tužitelj pod datim okolnostima u cijelosti postupio u skladu s važećim propisima s jedne strane, a s druge strane da li se tužitelj postupajući na određen način sam doveo u položaj da se nije mogao postignutim iznosom prodaje robe podmiriti, tj. da nije mogao u cijelosti podmiriti svoje potraživanje za vozerinu i ostale troškove, te u vezi s tim da li je tuženik odgovoran i dužan da mu naknadi razliku u nepodmirenom dijelu vozerine i troškova, koje je tužitelj imao oko iskrcaja i prodaje sporne robe.

Ocjenjujući ovo pitanje, na temelju utvrđenih činjenica u toku spora, valja istaći da je tužitelj u dijelu svoga postupka postupao u skladu s odredbama čl.72 Zakona o iskorištavanju pomorskih brodova. Međutim za postupak nakon iskrcaja i uskladištenja robe ne bi se moglo uzeti da je tužitelj postupao u skladu s odredbama čl.73 Zakona.

Naime, kad je tužitelj, kao brodar, u skladu s odredbama čl.73, st.2 Zakona utvrdio i stekao uvjerenje da se prodajom spornih bačeva ne bi mogao postići iznos dovoljan za pokriće dužne vozerine i troškova čuvanja, on nije bio dužan čekati da proteče rok od 30 dana predviđen u čl.73, st.1 Zakona, te je mogao opravdano pristupiti prodaji tereta i prije, ali je ovu prodaju morao provesti na način propisan u čl.73, st.3, tj. javnim nadmetanjem, utoliko prije što se nije radilo o pokvarljivoj robi, ili robi koje ima burzansku cijenu. Postupajući na drugi način, tj. izloživši robu prodaji bez javnog nadmetanja, tužitelj se sam izložio opasnosti da postignutom cijenom ne podmiri vozerinu i ostale troškove koji su teretili robu, tj. da ostane nepodmiren za svoje potraživanje iz odnosnog posla prijevoza robe, napose ako mu ne uspije dokazati da se propisanim načinom prodaje ne bi postigla bolja cijena.

Naime, brodar koji je prodajom tereta uspio naplatiti svoje potraživanje samo djelomično, može zahtijevati od naručitelja prijevoza isplatu nenamirenog dijela potraživanja /čl.91, st.2 Zakona/ samo onda ako je u cijelosti postupio po propisima Zakona, odnosno običaja zemlje i mjesta u kome se prodaja imala obaviti. U toku spora, a ni u žalbi, tužitelj nije tvrdio, niti dokazao da je u Trstu za takav slučaj i za odnosnu vrstu robe uobičajena prodaja robe bez javnog nadmetanja, a niti je dokazao da bi eventualnom javnom prodajom bila postignuta ista ili niža cijena. Obzirom na to ima se uzeti da je tužitelj kao brodar postupao brzopletu i ne uobičajeni način, te da je sam odgovoran za nastalu

razliku između nenamirene vozarine i postignutog iznosa prodaje, te ne može osnovano tražiti da mu tuženik kao naručitelj prijevoza odnosnu razliku plati.

G.B.

OKRUŽNI PRIVREDNI SUD, SPLIT

Presuda od 11.XII 1963.

Sudac: Milovan Smodlaka

Špediter - Špediterova odgovornost za vozarov rad - Špediter ne odgovara za štetu koju je vozar prouzrokovao kroatelju, špediterovom komitentu - Špediter nije odgovoran ni za dangubu kamiona koji su dovezli robu pod čekrk broda, a koja je danguba nastala zato što vozar nije privukao radnu snagu za ukrcaj

Tužitelj je povjerio tuženiku kao špediteru obavljanje špediterskog posla za robu koja se imala otpremiti brodom iz Splita u inozemstvo. Tužitelj je zatražio od špeditera da ga obavijesti kada može sa svojim prijevoznim sredstvom /kamionima/ doći neposredno uz bok broda /pod čekrk/, da bi ukrcaj u brod uslijedio izravno iz kamiona, te da bi tako tužitelj izbjegao troškove iskrcaja na obalu.

Roba je prevožena pod linijskim uvjetima.

Tuženik je zatražio obavijest od agenta broda, te je prema dobivenoj obavijesti javio tužitelju da je brod spreman za ukrcaj odredjenog dana u 14,00 sati. Tužitelj je prema obavijesti postupio, te je u odredjenim intervalima dovuкао robu uz bok broda, odnosno pod čekrk, a roba je bila utovarena na kamione. Navedenog sata, kao i dana, nije došlo do ukrcaja, jer nije bila osigurana radna snaga za ukrcaj. Kamioni su pali u dangubu, jer je ukrcaj izvršen slijedećeg dana. Tužitelj tužbom traži od tuženika dangubninu, jer da je tužitelj imao poslovni odnos samo s tuženikom, pa da je tuženik bio dužan poduzeti sve da bi do ukrcaja došlo prema njegovom traženju, i kako mu je tuženik saopćio.

Tuženik se opire tužbi i u svoju odbranu navodi:

Tuženik je savjesno izvršio svoju špeditersku obavezu. Tuženik je na tužiteljevo traženje njega obavijestio samo kao posrednik u razgovoru s brodarom, kada je brod spreman za ukrcaj pod linijskim uvjetima. Za utuženu dangubu nije kriv tuženik, već agent broda, jer nije došlo do preuzimanja robe u ugovoreno vrijeme krivnjom špediterovom, nego krivnjom brodarovom ili njegovog agenta, koji su dužni, kad